

ÖZGÜN MUHAKEME SORULARI

1 Hız değişsin, gürlük kalsın

Aynı uzunluktaki müzik bölümü dört farklı kayıta dinleniyor. Notalar ve tekrar sayısı aynı; daha kısa bitiş süresi daha hızlı tempoya işaret ediyor. Öğrenci, yalnız tempo değişirken gürlüğü aynı kalan bir çift seçip karşılaştıracak.

Kayıt	Bitiş süresi	Gürlük
K	48 saniye	hafif
L	36 saniye	hafif
M	48 saniye	güçlü
N	36 saniye	güçlü
Başlangıç-bitiş dışındaki sessizlikler ölçüme katılmamıştır.		

Hangi çift ve açıklama amaca uygundur?

- A) K–M; aynı sürede bittiği için tempo değişir.
- B) L–M; biri daha uzun ve güçlü olduğu için yalnız tempo değişir.
- C) K–N; iki özellik birlikte değişince tempo daha iyi ayrılır.
- D) M–N; gürlük aynı, N’nin temposu daha hızlıdır.

2 Dinleme defterindeki iki katman

İki öğrenci aynı kaydı dinleyip not alıyor. Defterde gözlenebilir müzik özelliği ile kişisel duygu yorumu ayrı sütunlara yazılacak. Kaydın ilk bölümünde tek çalgı, son bölümünde aynı çalgıya katılan bir vurmali çalgı duyulduğu ortak kayıta belirtilmiş.

P	R	S	T
“Sonda ikinci bir çalgı katıldı.”	“Bitiş bana kutlamayı düşündürdü.”	“Bu müziği seven herkes neşelidir.”	“İlk bölüm yalnız bir çalgıyla duyuldu.”

Hangi düzenleme hem iki sütunu doldurur hem desteklenmeyen genellemeyi dışarıda bırakır?

- A) Gözlem: P, T; kişisel yorum: R; S için ek kanıt gerekir.
- B) Gözlem: P, R; kişisel yorum: T; S doğrudan gözlemdir.
- C) Gözlem: S; kişisel yorum: P, R, T; hepsi aynı tür kanıttır.
- D) Gözlem: P, T; kişisel yorum: R, S; “herkes” ifadesi kişisel beğeni sayılır.

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

3. Aynı adımda farklı ses

Marş provasının ikinci bölümünde adımların aralığı değişmeyecek, yalnız daha hafif söylenecek. Bir öğrenci “Hafiflemek için adımları seyrekleştirelim.” diyor.

Hangi düzeltme iki hedefi birlikte korur?

- A) Vuruşları yavaşlatıp aynı ses kuvvetiyle söylemek.
- B) Hem adım aralığını hem ses kuvvetini artırmak.
- C) Ortak vuruşu sürdürüp sesin kuvvetini azaltmak.
- D) Ses kuvvetini koruyup her iki vuruştan birini atlamak.

4. Diziyi onar

Bu etkinlikte verilen çıkıcı sıra do-re-mi-fa-sol şeklindedir; her komşu ses bir kez kullanılacak. Kartta do-re-fa-mi-sol yazıyor. Amaç aynı sesleri verilen sıraya getirmek.

Hangi işlem tek başına yeterlidir?

- A) Do ile sol kartlarının yerini değiştirmek.
- B) Mi kartını çıkarıp sona bir sol eklemek.
- C) Bütün kartları ters çevirmek.
- D) Mi ile fa kartlarının yerini değiştirmek.

5. Komşu seslerle yolu tamamla

Verilen çıkıcı sıra do-re-mi-fa-sol. Her geçiş yalnız bu sıradaki komşu sese yapılacak. Beş seslik bir ezgi re ile başlayıp fa ile bitecek; do en az bir kez duyulacak.

Boşlukları tamamla: re-____-____-____-fa.

Koşulların neden yalnız bu sırayla birlikte karşılandığını açıkla.

.....

.....

.....

.....

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

6. Kaybolan sessiz vuruş

Bir topluluk sekiz eşit vuruşluk örüntüde 1–3 ve 5–8. vuruşlarda ses çıkarıyor, 4. vuruşta susuyor. Bir grup susmayı saymayıp ikinci bölüme bir vuruş erken giriyor.

Hangi uygulama örüntüyü ve ortak girişi korur?

- A) Sessizlik bölümünü silip yedi vuruşla bitirmek.
- B) Dördüncü vuruşu sessizce sayıp beşincide yeniden ses vermek.
- C) İkinci bölümü daha güçlü söylemek.
- D) İlk üç vuruşu iki kez söylemek.

7. Bölüm sonundaki değişim

Dinleme kaydında son bölümün vuruş aralıkları ilk bölümle aynı kalıyor. Ses ise aşamalı olarak hafifliyor. Bir öğrenci bunu “Sonunda yavaşladı.” diye yazıyor.

Hangi düzeltme duyulan iki özelliği ayırır?

- A) Tempo azalmış; gürlük aynı kalmıştır.
- B) Tempo ve gürlük birlikte artmıştır.
- C) Tempo korunmuş; gürlük azalmıştır.
- D) Gürlük azaldığı için vuruş aralıkları da uzamıştır.

8. Duyulan ile düşünüleni ayır

Bir kaydın başında tek çalgı, sonunda koro var. Ece “Bitiş bana kalabalık bir bayramı düşündürdü.” diyor. Arda aynı bitiş daha sakin buluyor; iki öğrenci de koronun katıldığını duymuş.

Ortak gözlemi ve kişisel yorumları ayır. İki yorumdan birini zorunlu olarak yanlış saymamanın gerekçesini yaz.

.....

.....

.....

.....

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

9. Kaynakların kapsamı

Kurmaca eser kapağında “Beste: Selin” yazıyor. Etkinlik afişinde “Seslendiren: Deniz Korusu”, öğretmenin eşlik kâğıdında “Düzenleme: Bora” bilgisi var. Program yalnız besteciyi soruyor.

Hangi kayıt kaynak ve rol bakımından uygundur?

- A) Selin; eser kapağında beste rolü açıkça belirtilmiş.
- B) Deniz Korusu; eseri seslendiren herkes besteci sayılır.
- C) Bora; eşliği düzenleyen kişi sözleri de yazmıştır.
- D) Üçünü de besteci yazmak; farklı roller aynı kabul edilir.

10. Örüntü ile ses sırası

P kartı do-re-mi ses sırasını, R kartı “bir vuruş ses, bir vuruş sus” düzenini, S kartı “hafif söyle” yönergesini veriyor. Öğrenci bunların hepsinin yalnız ses yüksekliğini anlattığını söylüyor.

Hangi açıklama ayrımı doğru kurar?

- A) P ve R gürlüğü, S seslerin sırasını belirtir.
- B) P ses sırasını, R zaman örüntüsünü, S gürlüğü belirtir.
- C) P tempoyu kesin sayıyla, R besteciyi, S süreyi belirtir.
- D) Üç kart da aynı bilgiyi farklı sözcüklerle tekrarlar.

11. Dinleme değişimlerini eşleştir

Dinleme notları: K—vuruş aralıkları aynı, sesler gittikçe kuvvetleniyor; L—ses kuvveti aynı, vuruşlar gittikçe sıklaşıyor; M—hız ve gürlük aynı, sesler do-re-mi-fa-sol sırasıyla geliyor.
Kavramlar: 1—çıkıcı dizi; 2—hızlanma; 3—güçlenme.

K, L ve M’yi ilgili kavramla eşleştir. K ile L’nin neden aynı değişim olmadığını iki kayda dayanarak açıkla.

.....

.....

.....

.....

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

12. Sadece hız değişecek

Öğretmen aynı kısa bölümü iki tempoda denetlemek istiyor. İkinci denemede nota sırası, tekrar sayısı, gürlük ve grup aynı kalacak. Bir öğrenci daha hızlı söyleyebilmek için son satırı çıkarmayı öneriyor.

Bu öneri neden karşılaştırmayı bozar?

- A) Satır çıkarmak gürlüğü kesin iki katına çıkarır.
- B) Aynı öğrenciler söyleyince bölüm farkı önem taşımaz.
- C) Daha kısa kayıt her durumda aynı tempodadır.
- D) Bölüm de kısılır; bitiş süresindeki fark yalnız tempoya bağlanamaz.

13. Prova kanıtının yeri

Grup önce giriş, sonra orta bölüm, son olarak bitiş çalışıyor. Kayıta giriş ortak, orta bölümün sözcükleri anlaşılır; bitişte iki ayrı kesilme duyuluyor. Bir sonraki kısa provada yalnız bir hedef seçilecek.

Hangi hedef ve kanıt çifti en doğrudan uygundur?

- A) Ortak bitiş; kayıta iki ayrı kesilme duyulması.
- B) Giriş sesini yükseltme; girişin ortak olması.
- C) Orta bölümdeki bütün sözleri değiştirme; sözlerin anlaşılır olması.
- D) Bütün öğrencilerin yerini değiştirme; eserin üç bölümü olması.

14. Sıralamanın gerekçesi

Öğretmen yeni bir ortak bitiş işareti belirliyor. İşlem kartları: A—ikinci kaydı ilk kayıta karşılaştır; B—ilk kaydı dinleyip sorunu belirle; C—işareti öğrenip kısa bölümü dene; D—aynı bölümü yeniden kaydet.

Kartları anlamlı bir prova sırasına koy. Karşılaştırmının neden en sona geldiğini açıkla.

.....

.....

.....

.....

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

15. Ortak vuruş kime bağlı?

İki grup aynı marşı sırayla söylüyor. İkinci grup kendi sayımına yeniden başlarken ortak vuruştan uzaklaşıyor. Geçiş sırasında öğretmenin vuruş işareti kesilmiyor.

Hangi düzenleme sürekliliği en doğrudan destekler?

- A) İkinci grubun yalnız kendi iç sayımını hızlandırması.
- B) Öğretmenin işaretini geçişte tamamen kaldırması.
- C) Dinleyen grubun da ortak vuruşu izlemesi ve girişini bu akışta yapması.
- D) İlk grubun son sözcüğünü daha yüksek söylemesi.

16. Tek değişkenli mini prova

Grup, aynı marş bölümünü hafif ve orta gürültüde söylerken sözcüklerin anlaşılmasını karşılaştırmak istiyor. İlk denemenin temposu ve sözleri biliniyor.

İkinci denemenin planını yaz: neleri sabit tutarsın, neyi değiştirirsin, hangi gözlemi karşılaştırırsın?

.....

.....

.....

.....

17. Başlık neyi söylemeli?

Bir dinleme raporunda “İlk bölümde iki çalgı, son bölümde koro; vuruş aralıkları sabit” gözlemleri var. Öğrenci başlığı “Bütün dinleyiciler için en neşeli müzik” olarak seçiyor.

Kanıtın kapsamına uygun yeni bir başlık yaz ve eski başlığın hangi iki iddiasını desteklemediğini belirt.

.....

.....

.....

.....

ÖZGÜN BAĞLAM TEMELLİ SORULAR

18. Dizide yön değişikliği

Bir etkinlikte çıkıcı sıra do-re-mi-fa-sol olarak veriliyor. Öğrenci aynı sesleri birer kez kullanarak tam ters yönde söyleyecek; başlangıç ve bitiş dâhil.

Hangi sıra bütün koşulları karşılar?

- A) do-re-mi-fa-sol
- B) sol-fa-mi-re-do
- C) sol-mi-fa-re-do
- D) sol-fa-mi-re-sol

19. İki özelliği birlikte koru

Bir kısa gösteride ilk bölüm orta gürlükte, ikinci bölüm hafif söylenecek. İki bölümde de aynı vuruş aralığı korunacak. Prova notu “İkinci bölüm hafifledi fakat yavaşladı.” diyor.

Başarılı olan hedefi ve yeniden çalışılacak hedefi ayrı yaz; sonraki prova için bir kontrol öner.

.....

.....

.....

.....

20. Kısa gösteri için tasarım

Sınıf yalnız derste öğrenilmiş bir marş bölümünü kullanacak. Gösteri ortak başlangıç ve bitiş içerecek; ortada kısa bir hafif bölüm olacak. Sesler zorlanmadan öğretmen yönlendirmesinde hazırlanacak.

Başlangıç, hafif bölüm ve bitiş için üç aşamalı bir plan yaz. Planda hız ile gürlüğü nasıl ayrı denetleyeceğini belirt.

.....

.....

.....

.....

